

۰۱۲۲۰-۵۹۴۰۴

نخستین کنفرانس ملی

کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

چالش ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۷/۲۰
MCII-conf.ir

تاثیر حق الزحمه حسابرسی بر اهرم مالی شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران

معصومه ابراهیمی مرمتی

کارشناس ارشد حسابداری دانشگاه سارویه شهرستان ساری

ایمیل Ebrahimi.mermeti@gmail.com

چکیده

هدف از انجام این تحقیق بررسی تاثیر حق الزحمه پرداختی بابت خدمات حسابداری و غیرحسابرسی بر تامین مالی شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران برآمده است. تحقیق حاضر به لحاظ روش همبستگی و به لحاظ هدف تحقیقی کاربردی محسوب می شود. جامعه آماری تحقیق کلیه شرکتهای فعال در بورس اوراق بهادار تهران هستند و برای اخذ نمونه آماری از میان شرکتهای مذکور، ۱۱۷ شرکت فعال در خلال سالهای ۹۹-۱۳۹۵ به روش حذف سیستماتیک انتخاب شده تا فرضیه های تحقیق با استفاده از الگوی داده های تابلویی و روش رگرسیون چندمتغیره در نرم افزار ایویوز، مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد. نتایج به دست آمده نشان می دهد که حق الزحمه حسابداری تاثیر مثبت و معناداری بر تامین مالی دارد. در عین حال این تحقیق به وجود شواهدی مبنی بر تاثیر حق الزحمه خدمات حسابرسی بر اهرم مالی دست نیافته است.

کلمه های کلیدی: حق الزحمه خدمات حسابرسی، اهرم مالی، بورس اوراق بهادار

۱-مقدمه

استقرار یکی از گزینه های مطلوب برای مدیران است اما آنچه اعتباردهندگان در خصوص اعطای اعتبار برایشان دارای اهمیت است، توان پرداخت اصل و بهره وام توسط وام گیرنده است. بدین منظور اعتباردهندگان برای ارزیابی توان مالی شرکتهای صورتی مالی و به ویژه رقم سود آنها را مورد بررسی قرار می دهند. اما آنچه موجب نگرانی آنها در این زمینه می شود، امکان مداخله نادرست مدیریت در محاسبه سود است که باعث کاهش کیفیت سود گزارش شده می شود (فروغی و محمدی، ۱۳۹۱).

تامین مالی از طریق صرفه جویی مالیاتی و نرخ پایین تر آن در مقایسه با بازده سهامداران، راه حل مطلوب تری برای تامین مالی محسوب می شود. اما آنچه برای اعتباردهندگان در خصوص اعطای وام و اعتبار دارای اهمیت است، توان مالی و سوددهی شرکت است (ابراهیمی و همکاران، ۱۳۹۶). عموماً یکی از راه هایی که اعتباردهندگان جهت ارزیابی توان پرداخت اصل و بهره وام به آن توجه می کنند صورتهای مالی و خصوصاً صورت سود و زیان و به ویژه رقم سود قبل از بهره است. اما آنچه موجب دغدغه خاطر اعتباردهندگان در استفاده از سود حسابداری شده است، محاسبه این رقم با استفاده از رویکرد تعهدی است. بر اساس این رویکرد، با تحقق درآمدها و وقوع هزینه ها و بدون توجه به مبادله وجه نقد، سود شناسایی می شود. لذا در محاسبه سود از پیش بینی ها و برآوردها استفاده می گردد که این امر دستکاری سود توسط مدیریت را امکان پذیر ساخته و کیفیت سود گزارش شده یعنی توانایی سود در پیش بینی جریان های نقدی آتی را مورد تردید قرار می دهد (شاکری، ۱۳۹۸).

اگر سود، جریان های نقدی آتی را به گونه ای دقیق تر پیش بینی نماید، اعتبار دهندگان ریسک کمتری خواهند داشت؛ زیرا می توانند ریسک قدرت پرداخت دیون را به گونه ای دقیق تر برآورد نموده و احتمال متضرر شدن خود را در اعطای نادرست اعتبار کاهش دهند. بنابراین اعتباردهندگان اطلاعات با کیفیت تر به ویژه سود با کیفیت و به دور از هرگونه دستکاری را برای ارزیابی اعتبار وام گیرندگان تقاضا می کنند (فروغی و محمدی، ۱۳۹۱).

۰۱۲۲۰-۵۹۴۰۴

نخستین کنفرانس ملی

کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

چالش‌ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۷/۲۰

MCIH-conf.ir

آنچه از این مبحث بر می آید این است که تامین مالی به عنوان یکی از مهمترین ابزارهای لازم برای سرمایه‌گذاری هر شرکت در پروژه‌های سودآور است اما بدیهی است که شرکتها برای تامین مالی مناسب چه از جانب سهامداران و سرمایه‌گذاران و چه از طریق اخذ وام و ایجاد بدهی نیاز به آن دارند که گزارشات مالی مطلوبی از وضعیت عملکرد و سودآوری شرکت ارائه دهند.

بدیهی است که چنانچه شرکت از وضعیت عملکردی مناسبی خصوصاً در حوزه سودآوری برخوردار نباشد مبادرت به تهیه گزارشات مالی غیرواقعی می نماید تا بدین ترتیب وضعیت شرکت را برای منتفعین مطلوب جلوه و از این طریق با فریب سرمایه‌گذاران و اعتباردهندگان، اقدام به تامین مالی لازم نماید. درست به همین دلیل می توان دریافت که حسابرسان مستقل نقش مهمی در این زمینه بر عهده دارند (بانها، ۲۰۱۳).

با وجود آنکه ادبیات موجود نشان می دهد که خدمات حسابرسی بهتر حق الزحمه بالاتری را میطلبد با این وجود الزما نمی توان برداشت کرد که حق الزحمه بالاتر حتماً به گزارشات مالی بهتری منجر خواهد شد. این مسئله در مورد خدمات غیرحسابرسی نامشخص‌تر است. در واقع ارائه خدمات مشاوره ای به عنوان خدمات غیرحسابرسی به جهت آنکه می‌تواند حسابرسان را به منافع جداگانه ای نسبت به کار اصلی خود برساند می تواند زمینه ساز ارتباط مطلوب و صمیمانه حسابرسان و مدیران گردد. بدین ترتیب احتمالاً این رابطه باعث چشم پوشی حسابرسان از انحرافات احتمالی گزارشات مالی خواهد شد (حجتی و سعیدی، ۱۳۹۸).

با وجود مطالب بیان شده در مطالعات داخلی هرگز به تاثیر حق الزحمه خدمات حسابرسی و خصوصاً خدمات غیرحسابرسی بر تامین مالی شرکتها پرداخته نشده است و از این رو مسئله اصلی این تحقیق آن است که حق الزحمه حسابرسان چه تاثیری بر اهرم مالی شرکتها فعال در بورس اوراق بهادار تهران خواهد داشت؟

۲- مبانی نظری تحقیق:

حسابرسی؛ تعاریف و شاخص های موثر

حسابرسی در معنای اعم کلمه دارای سابقه های طولانی است. حسابرسی از زمانی متولد گشت که نیاز به کنترل نسبت به عملیات مختلف مالی به خصوص وجوه دولتی احساس شد. پس از دوره رنسانس و توسعه تجارت جهانی نیاز به داشتن حساب و کتاب بیشتر شد. لذا اصول دفترداری دو طرفه در قرن ۱۵ میلادی در ایتالیا متولد شد. انقلاب صنعتی کارخانه های بزرگ را به وجود آورد و از تشکل سرمایه های کوچک و اشتراک آنها، سرمایه های بزرگ ایجاد گردیده و نهایتاً منجر به ایجاد بورس و بازار اوراق بهادار شد (سازمان حسابرسی، ۱۳۸۸).

سازمان بورس و اوراق بهادار، بُعد تازه ای به حسابداری، از جمله لزوم ارائه اطلاعات مالی به سهامداران و سایرین برای چگونگی اداره سرمایه ها، ارزیابی عملکرد و سنجش کارایی مدیران و ... بخشید (سازمان حسابرسی، ۱۳۸۸). گزارشهای برون سازمانی حسابداری را افراد شاغل در حرفه به تنهایی نمی توانستند به طور کامل و بی عیب ارایه دهند زیرا وجود رابطه استخدامی مستقیم، آنها را ناگزیر به پذیرش نظرات مدیران واحدهای اقتصادی در تهیه صورتهای مالی می کرد. حال آنکه صورت های مالی باید نیاز گروه های مختلف استفاده کننده از صورتهای مالی را برآورده می نمود. لذا چاره این کار انتخاب حسابرس مستقل و خیره توسط مجامع عمومی صاحبان سهام بود. تجمع حسابداران ورزیده و دارای تخصص کافی که عملیات مذکور را انجام می دادند در انجمن هایی که الزام به رعایت رفتار حرفه ای شرط لازم آن بود، نظام حرفه حسابرسی را پدید آورد. نخستین نمونه آن انجمن حسابداران خیره انگلستان بود که در کشورهای دیگر نیز الگو قرار گرفت (سازمان حسابرسی، ۱۳۸۸).

کیفیت حسابرسی

در گذشته تلاش های زیادی برای تعریف «کیفیت حسابرسی» شده است؛ هرچند هیچ کدام از آنها مقبولیت عمومی پیدا نکرده اند. کیفیت حسابرسی به طور خاص یک مفهوم پیچیده و چندوجهی است (اسدی و دارابی، ۱۳۹۱).

حق الزحمه حسابرسی

ISC
۰۱۲۲۰-۵۹۴۰۴

نخستین کنفرانس ملی

کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

چالش‌ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۷/۲۰
MCI-conf.ir

MCI CONF. II

حق‌الزحمه حسابداری از موضوعات مهمی است که ذهن صاحبکار و حسابرس را به خود مشغول می‌کند و باید درباره آن به روشنی مذاکره کرد عوامل مختلفی می‌تواند بر حق‌الزحمه حسابداری موثر باشد از جمله این عوامل می‌توان به کیفیت گزارش حسابداری اشاره کرد. مطالعه عوامل موثر بر حق‌الزحمه حسابداری از نظر تاثیر آن بر کیفیت حسابداری، حایز اهمیت است. حق‌الزحمه حسابداری در برنامه‌ریزی و اجرای مناسب و باکیفیت کار حسابداری مالی موثر است. کیفیت پایین حسابداری موجب کاهش اعتماد استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی می‌شود و این امر نه تنها منجر به ناکامی از دستیابی به اهداف حسابداری می‌شود، بلکه موجب کاهش اعتبار فرایند حسابداری در ابعاد کلان خواهد شد و مانع از تخصیص بهینه سرمایه در بازار اوراق‌بهادار و افزایش هزینه سرمایه و تامین مالی می‌شود (رجبی، ۱۳۸۸).

اهرم مالی؛ روشها و ویژگی‌ها

هدف شرکتها و مدیران آنها حداکثر نمودن ارزش شرکت و سهام آن می باشد حداکثر نمودن ارزش شرکت مستلزم بکارگیری بهینه منابع مالی و کسب بازده و ریسک متناسب است (جهانخانی، ۱۳۷۴).

تصمیم‌گیری درمورد ساختار سرمایه برای هر سازمان تجاری بسیار سخت است. این تصمیم‌گیری به دلیل نیاز به افزایش نرخ بازگشت بخش‌های مختلف سازمانی و نیز به دلیل اثر چنین تصمیمی به روی توانایی مؤسسات در محیط رقابتی بسیار مهم است. موضوع ساختار سرمایه و ترکیب بهینه آن و به عبارت دیگر نحوه تامین مالی شرکت از منابع مختلف، مبحثی است که نخستین بار توسط مودیلیانی و میلر در سال ۱۹۵۸ مطرح شد و از آن زمان تاکنون مبنای بسیاری از تحقیقات مالی قرار گرفته و تحقیقات مذکور گاهاً منتج به مطرح شدن تئوری‌های جدید نیز شده‌اند. با وجود اینکه تحقیقات زیادی در مورد ساختار سرمایه انجام شده است.

پیشینه تحقیق

تحقیقات خارجی

آلرشدی و همکاران (۲۰۲۱) به بررسی تاثیر هزینه‌های حسابداری و غیر حسابداری بر توانایی شرکت‌ها در دسترسی به امور مالی از طریق کاهش محدودیت‌های سرمایه آن‌ها می‌پردازد. برخلاف مطالعات قبلی، که این پدیده را در اقتصادهای توسعه‌یافته مورد بررسی قرار دادند، این مقاله بر یکی از بزرگ‌ترین، البته در حال توسعه، در جهان تمرکز می‌کند: هند. هند یک محیط تجربی جالب به دلیل نگرانی‌های عمده در مورد کیفیت خدمات حسابداری ارائه‌شده، حتی توسط ۴ شرکت حسابداری بزرگ است. با پیروی از نظریه توجه محدود، استدلال می‌کنیم که در چنین شرایطی که اثر برجسته Big ۴ محدود است، ارائه دهندگان سرمایه توجه خود را به هزینه‌های پرداخت‌شده به عنوان یک نماینده قابل اطمینان‌تر برای تلاش حسابداری معطوف خواهند کرد. با استفاده از مجموعه داده‌های شرکت‌های فهرست‌شده غیر مالی هندی از ۲۰۰۲ تا ۲۰۱۷، ما فرضیه و به طور تجربی نشان می‌دهیم که هم هزینه‌های حسابداری و هم هزینه‌های غیر حسابداری به طور منفی با محدودیت‌های مالی شرکت‌ها در ارتباط هستند. یافته‌ها نشان می‌دهند که تامین‌کنندگان مالی، هزینه‌های حسابداری و غیر حسابداری را به عنوان نشانه‌هایی از حسابداری‌های با کیفیت بالا می‌بینند که اعتبار صورت‌های مالی را افزایش می‌دهند و به نوبه خود تاثیر مثبتی بر دسترسی شرکت‌ها به امور مالی می‌گذارند. نتایج پس از یک باطری از آزمون‌های استحکام بدون تغییر باقی ماند.

باندی و همکاران (۲۰۲۰)، در تحقیقی با عنوان «ارتباطات مدیر و قرارداد بین حسابرس و شرکت»، با مقایسه گرایش سیاسی مدیران آمریکایی به این نتیجه دست یافتند که مدیران عامل جمهوریخواه با ریسک ذاتی و ریسک کنترل کمتری در ارتباط هستند، در حالی که هم‌تایان دموکرات آنها ریسک بالاتری دارند. در نتیجه، مدیران عامل جمهوری خواه (دموکرات) با هزینه‌های حسابداری پایین‌تر (بالاتر) همراه هستند. آنها همچنین نشان دادند که تغییرات در ایدئولوژی سیاسی با تغییر در ریسک حسابداری و هزینه‌های آن مرتبط است. در مجموع، شواهد نشان می‌دهد که حسابرسان ایدئولوژی سیاسی مدیران عامل را به عنوان یک عامل مهم تعیین‌کننده ریسک می‌دانند که ممکن است پیامدهای مهمی در سیاست افشای اطلاعات داشته باشد.

ISC
۰۱۲۲۰-۵۹۴۰۴

نخستین کنفرانس ملی

چالش‌ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۷/۲۰
MCII-conf.ir

لی و همکاران (۲۰۱۸)، در تحقیق خود به بررسی تخصص حسابرس در صنعت بر چندوچون افشای اطلاعات و تقارن اطلاعاتی در کشور تایوان و چین پرداختند. نتایج مطالعه آنها ضمن تایید تاثیر منفی رتبه شرکتها در نظام رتبه بندی کیفیت افشای اطلاعات بر عدم تقارن اطلاعاتی، به این نتیجه رسیدند که حسابرسان متخصص با افزایش کیفیت افشای اطلاعات باعث کاهش عدم تقارن اطلاعاتی شرکتها می‌گردند.

تحقیقات داخلی

علیزاده مزرعه و محسنی (۱۳۹۸)، تحقیقی با عنوان «بررسی تاثیر ویژگیهای حاکمیت شرکتی برافشای اطلاعات مالی»، صورت دادند. هدف این پژوهش بررسی رابطه‌ی بین حاکمیت شرکتی و میزان افشای داوطلبانه شرکتها است. در این پژوهش افشای داوطلبانه شرکت با استفاده از ۵۹ شاخص که در مطالعات قبلی هم به کاررفته‌اند، اندازه‌گیری شده است. پژوهش حاضر از لحاظ هدف کاربردی و از بعد روش‌شناسی از نوع تحقیق‌های توصیفی-همبستگی است. بدین منظور داده‌های موردنیاز از ۱۰۶ شرکت عضو بورس اوراق بهادار تهران که صورت‌های مالی و گزارش فعالیت‌های هیئت‌مدیره مربوط به سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۱ را منتشر کرده بودند، انتخاب شد. تکنیک آماری مورد استفاده جهت آزمون فرضیه‌ها، رگرسیون چندمتغیره می‌باشد. نتایج تحقیق نشان داد که حاکمیت شرکتی، با میزان افشای داوطلبانه‌ی شرکتها از اطلاعات عمومی و استراتژیک، اطلاعات مالی و بازار سرمایه، اطلاعات مدیران ارشد و اطلاعات راهبردی رابطه‌ی مثبت و معنی‌داری دارد.

جهانگیرنیا و همکاران (۱۳۹۶)، در پژوهش خود تحت عنوان «تأثیر کیفیت افشای خدمات حسابداری انتقادی بر عدم تقارن اطلاعاتی»، با بررسی یک دوره ۱۴ ساله شرکت‌های بورس اوراق بهادار تهران، به این نتیجه رسیدند که رابطه منفی و معنادار بین کیفیت افشای روبه‌های حسابداری انتقادی و عدم تقارن اطلاعاتی وجود دارد. به عبارتی دیگر، افزایش سطح کیفیت افشای روبه‌های حسابداری انتقادی در گزارش‌های مالی منجر به کاهش عدم تقارن اطلاعاتی شرکتها می‌گردد.

جامعی و همکاران (۱۳۹۵) در تحقیقی به بررسی تاثیر تخصص مالی اعضای کمیته حسابرسی بر ویژگی‌های سود پیش بینی شده پرداختند. در این پژوهش داده‌های ۹۵ شرکت پذیرفته شده در بورس تهران که کمیته حسابرسی دارند، جمع‌آوری شد و فرضیه‌ها با استفاده از تحلیل ضرایب رگرسیون، آزمون شده‌اند. شواهد نشان می‌دهد، تخصص مالی اعضای کمیته حسابرسی با صحت پیش بینی سود رابطه مثبت دارد. به بیان دیگر می‌توان گفت وجود اعضای با تخصص مالی در کمیته حسابرسی کیفیت گزارشگری مالی را افزایش می‌دهد و اطلاعات قابل اتکاتری در اختیار مدیریت قرار می‌گیرد و پیش بینی سود با دقت بیشتری برآورد می‌شود. همچنین نتایج نشان داد که تخصص مالی اعضای کمیته حسابرسی با پراکندگی پیش بینی‌های سود ارتباطی منفی دارد.

۳- فرضیه تحقیق

فرضیه اول: حق الزحمه حسابرسی بر توانایی اهرم مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران تاثیر معناداری دارد.

فرضیه دوم: حق الزحمه خدمات غیرحسابرسی بر توانایی اهرم مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران

تاثیر معناداری دارد.

۴- روش تحقیق

ویژگی‌های این تحقیق به طور خلاصه شرح زیر است:

الف) از لحاظ هدف تحقیق: تحقیقی کاربردی است (منظور از تحقیق کاربردی، تحقیقی است که نظریه‌ها، قانون‌مندی‌ها، اصول و فنونی که در تحقیقات پایه تدوین می‌شوند را برای حل مسائل اجرایی و واقعی به کار می‌گیرد؛ به طور کلی انگیزه‌های اصلی از اجرای این نوع تحقیق، حقیقت‌جویی و دستیابی به اطلاعات و روابط جدید است که به دستیابی به درک عمیق‌تر پدیده‌ها کمک می‌نمایند).

۰۱۲۲۰-۵۹۴۰۴

نخستین کنفرانس ملی

کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

چالش‌ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۷/۲۰
MCII-conf.ir

ب) از لحاظ مکان تحقیق: تحقیقی کتابخانه‌ای است (در تحقیق توصیفی، آنچه هست توصیف و تفسیر شده و کانون توجه محقق شرایط یا روابط موجود، عقاید متداول، فرایندهای جاری، آثار مشهود و یا روندهای در حال گسترش می‌باشد، تمرکز اصلی در این نوع تحقیق در درجه اول به زمان حال است، هرچند رویدادها و آثار گذشته را نیز که به شرایط موجود مربوط می‌شوند مورد بررسی قرار می‌دهد.

ج) از لحاظ نوع تحقیق: از نوع نیمه تجربی و با استفاده از رویکرد پس‌رویدادی (از طریق اطلاعات گذشته) است. از روش پس‌رویدادی زمانی استفاده می‌شود که محقق پس از وقوع رویدادها به بررسی موضوع می‌پردازد. افزون بر این، امکان دستکاری متغیرهای مستقل وجود ندارد (نمازی، ۱۳۷۹).

در مواردی که بررسی ارتباط بین یک متغیر وابسته با یک یا چند متغیر مستقل مدنظر باشد و هدف محقق این است که بر اساس این ارتباط و با استفاده از داده‌های تاریخی، پارامتر (پارامترهایی) برای متغیر (متغیرهای) مستقل بر آورد و با ارائه مدل اقدام به پیش بینی نماید، داده‌ها و متغیرهای موجود در یک مدل معمولاً در سه نوع مختلف می‌تواند باشد:

- داده‌های سری زمانی^۱: مقادیر یک متغیر (چند متغیر) را در نقاط متوالی در زمان، اندازه گیری می‌کند. این توالی می‌تواند سالانه، فصلی، ماهانه، هفتگی یا حتی به صورت پیوسته باشد.

- داده‌های مقطعی^۲: مقادیر یک متغیر (چند متغیر) را در زمان معین و روی واحدهای متعدد اندازه گیری می‌کند، این واحدها می‌تواند واحدهای تولیدی، صنایع و یا شرکت‌های مختلف باشد.

- داده‌های ترکیبی^۳: در واقع بیان کننده داده‌های مقطعی در طی زمان است، یا به عبارت دیگر این داده‌ها حاصل ترکیب دو دسته داده‌های سری زمانی و مقطعی می‌باشد.

باتوجه به ادبیات تحقیق موجود، در این پژوهش از داده‌های ترکیبی استفاده شده است.

قلمرو تحقیق

قلمرو موضوعی

قلمرو موضوعی این پژوهش عبارتست از حوزه مالی، حساسری و حسابداری

قلمرو زمانی

قلمرو زمانی این عبارتست از بازه زمانی بین سالهای ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۹.

قلمرو مکانی

قلمرو مکانی این تحقیق نیز عبارتست از کلیه شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران

جامعه و نمونه آماری

جامعه آماری این پژوهش تمامی شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می باشد که در بازه زمانی ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۹ مورد آزمون قرار می‌گیرند. این جامعه به این علت انتخاب شده است که امکان دسترسی به داده های موجود در صورتهای مالی شرکتهای پذیرفته شده در بورس وجود دارد.

در این پژوهش، نمونه از طریق روش حذف سیستماتیک از جامعه آماری، انتخاب خواهد شد. به این ترتیب که نمونه، متشکل از کلیه شرکت‌های موجود در جامعه آماری است که حائز معیارهای زیر باشند:

ISC
۰۱۲۲۰-۵۹۴۰۴

نخستین کنفرانس ملی

کمیته عالی حسابداری، مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۷/۲۰
MCCI-conf.ir

- ۱- دوره مالی آن‌ها به ۱۲/۲۹ هر سال ختم شود، تا بتوان داده‌ها را در کنار یکدیگر قرار داد.
- ۲- در طول دوره پژوهش تغییر در دوره مالی نداشته باشند، تا نتایج عملکرد مالی، قابل مقایسه باشند.
- ۳- جزء شرکت‌های فعال در حوزه فعالیت‌های مالی، از جمله شرکت‌های سرمایه‌گذاری، بانک‌ها، بیمه‌ها و موسسات مالی نباشند. بدلیل اینکه این موسسات از لحاظ ماهیت فعالیت متفاوت بوده و درآمد اصلی آن‌ها حاصل از سرمایه‌گذاری بوده و وابسته به فعالیت سایر شرکت‌ها است، لذا ماهیتاً با سایر شرکت‌ها متفاوت می‌باشند، لذا از پژوهش حذف خواهند شد.
- ۴- داده‌های مورد نیاز جهت متغیرهای پژوهش در طول دوره زمانی ۱۳۹۵ الی ۱۳۹۹ موجود باشند، تا درحداکثر بتوان محاسبات را بدون نقص انجام داد.

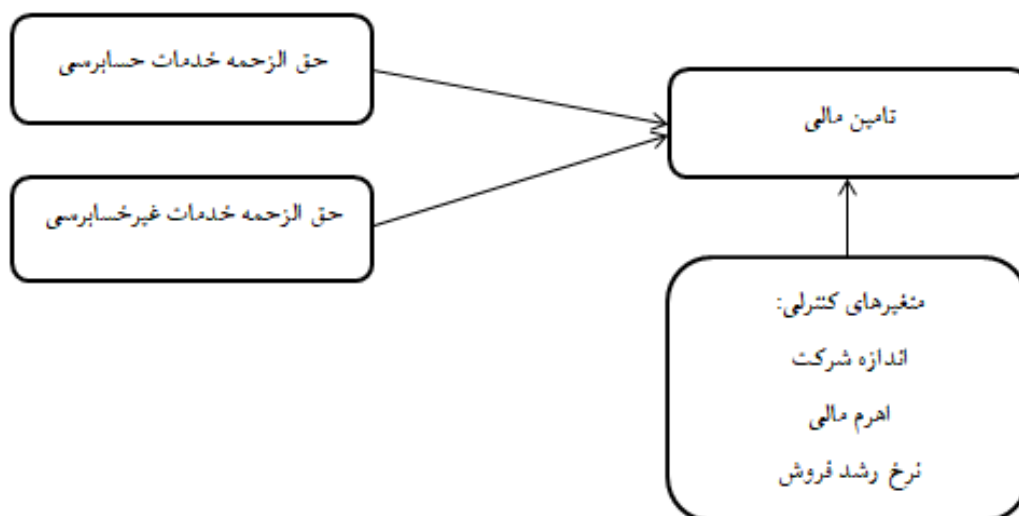
روش‌ها و ابزار گردآوری اطلاعات:

اطلاعات مورد نیاز تحقیق بر حسب نوع آنها از منابع مختلفی جمع آوری شده اند.

۱. اطلاعات مورد نیاز به ادبیات تحقیق و مباحث تئوریک از منابع کتابخانه ای مانند کتب و نشریات فارسی و لاتین و سایت های اینترنتی جمع آوری شده اند.
۲. اطلاعات مربوط به شرکت‌ها به عنوان ابزار تحقیق مورد استفاده قرار گرفته است. اطلاعات و داده‌های خام و اولیه لازم برای آزمون فرضیات از سوی صورت‌های مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران موجود در نرم افزار ره آورد نوین و اطلاعات موجود در سایت بورس اوراق بهادار تهران جمع آوری شده است. در صورت ناقص بودن داده‌های موجود در این بانک اطلاعاتی، به آرشیو‌های دستی موجود در کتابخانه سازمان بورس اوراق بهادار مراجعه شده است. همچنین برای تحلیل داده‌ها از نرم افزارهای اکسل و اس پی اس اس و ایویوز مبتنی بر تحلیل داده‌های ترکیبی استفاده شده است.

۵-مدل و نحوه اندازه گیری متغیرها:

برای بررسی روابط بین متغیرها در وهله نخست نیاز به در اختیار داشتن یک مدل مفهومی و کمی مناسب است. برای این منظور و در این تحقیق با استفاده از مدل زیر استفاده شده است:

در همین راستا مدل‌های کمی تحقیق به قرار زیر هستند:

مدل فرضیه اول

$$Fin_{I,t} = \alpha + \beta_1 AF_{I,t} + \beta_2 Size_{I,t} + \beta_3 Lev_{I,t} + \beta_4 Grw_{I,t} + \varepsilon_{I,t}$$

مدل فرضیه دوم

$$Fin_{I,t} = \alpha + \beta_1 NAF_{I,t} + \beta_2 Size_{I,t} + \beta_3 Lev_{I,t} + \beta_4 Grw_{I,t} + \varepsilon_{I,t}$$

۶- تجزیه و تحلیل آماری :

آمار توصیفی

اولین گام در تجزیه و تحلیل آماری یک پژوهش، گزارش توصیفی متغیرهای تحقیق است. بدین منظور از شاخص‌های گوناگونی که در دو دسته مرکزی و پراکندگی تقسیم بندی می‌شوند استفاده می‌شود. جدول زیر به بررسی این موضوع پرداخته است.

جدول (۴-۱): شاخص‌های توصیف کننده متغیرهای تحقیق

بیشترین مقدار	کمترین مقدار	انحراف معیار	میانگین	تعداد	
۰/۳۶	۰/۰۹	۰/۱۱	۰/۱۲	۵۸۵	تامین مالی
۳/۶۳	۲	۱/۰۹	۲/۷۵	۵۸۵	حق الزحمه حسابرسی
۱/۸۶	۰/۵۰	۰/۲۹	۰/۷۹	۵۸۵	حق الزحمه غیر حسابرسی
۸/۱۵	۴/۳۹	۱/۲۹	۶/۲۰	۵۸۵	اندازه شرکت
۰/۹۲	۰/۰۱۹	۰/۲۸	۰/۵۹	۵۸۵	اهرم مالی
۴/۳۲	-۰/۸۱	۱/۲۹	۰/۳۹	۵۸۵	نرخ رشد فروش

در این جدول شاخصهای مرکزی از جمله میانگین و شاخصهای پراکندگی از جمله انحراف معیار، کشیدگی و چولگی برای ۵۸۵ مشاهده برای متغیرهای مختلف محاسبه شده است. در اکثر موارد، مقادیر میانگین و میانه نزدیک به هم است که در این موارد توزیع متغیرها متقارن است.

آمار استنباطی

میزان اعتبار مدل های برآورد شده به میزان برقراری پیش فرض های لازم و تایید آزمونهای نیکویی برای برآورد مدل است. مهمترین این پیش فرض ها که در این پژوهش استفاده شده اند عبارتند از:

۱- همسانی واریانس (به وسیله آزمون آرچ)

۲- عدم خود همبستگی باقیمانده ها (به وسیله آزمون دوربین واتسون)

۳- عدم وجود همخطی بین متغیرهای مستقل (به وسیله آزمون وایف)

۴- کفایت کلی مدل (به وسیله آزمون فیشر)

نتایج به دست آمده برای هر یک از موارد فوق به شرحی که در ادامه می آید، گواه مناسب بودن برازش صورت گرفته است. لازم به یادآوری است که کلیه نتایج به طور دقیق در پیوست پژوهش گزارش شده است.

همسانی واریانس

این خصوصیت توسط آزمون آرچ مورد سنجش قرار گرفته است. در این آزمون نیز برای هر دو مدل، سطح معناداری بالاتر از ۰/۰۵ به دست آمده است که نشان دهنده عدم وجود ناهمسانی واریانس است.

عدم خود همبستگی باقیمانده ها

این خصوصیت توسط آزمون دوربین واتسون مورد سنجش قرار گرفته است. محدوده مورد قبول این آماره بین اعداد ۱/۵ تا ۲/۵ است که با توجه به اینکه آماره به دست آمده برای این آزمون در مدل نخست برابر با ۱/۹۵ و در مدل دوم برابر با ۱/۹۶ شده است بنابراین مشکل خودهمبستگی پیاپی نیز وجود ندارد.

همخطی

این خصوصیت توسط آزمون وایف مورد سنجش قرار گرفته است. نتایج گزارش شده در پیوست نشان می دهد که به علت آنکه آماره این آزمون برای کلیه متغیرها حدود یک است، بنابراین مشکل همخطی نیز وجود ندارد.

کفایت کلی مدل

این خصوصیت توسط آزمون فیشر مورد سنجش قرار گرفته است. سطح معناداری این آزمون در هر دو مدل برابر با ۰/۰۰۰ بوده که با توجه به رد فرض صفر این آزمون، کفایت کلی هر دو مدل مورد تایید قرار می گیرد.

مدل رگرسیون چندگانه

برای بررسی ارتباط بین متغیر (های) مستقل و متغیر وابسته از تحلیل رگرسیونی استفاده شده است لازم به ذکر است که در این تحلیل ابتدا معناداری مدل با جدول تحلیل واریانس به عنوان مهمترین سوال بررسی و پاسخ داده شده است (مقدار احتمال F اگر کمتر از ۰/۰۵ باشد مدل معنادار

۰۱۲۲۰-۵۹۴۰۴

نخستین کنفرانس ملی

کمیته تخصصی مدیریت بازرگانی

چالش‌ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۷/۲۰
MCII-conf.ir

است) سپس با استفاده از معیار ضریب تعیین شدت همبستگی مدل بررسی شده است گرچه میزان ضریب تعیین مهم است اما عملاً در داده‌های بورسی انتظار ضریب تعیین بالا نمی‌رود. در مرحله سوم و در صورت معنادار بودن مدل، پارامترها برآورد شده اند این بخش با استفاده از جدول ضرایب و آماره t امکانپذیر شده است.

یادآور میشود که انجام برای انجام رگرسیون به طریقی که بیان شد، مفروضات مهم رگرسیون های خطی چندگانه مورد بررسی قرار گرفت و با اطمینان از وجود شرایط مقتضی نسبت به تفسیر فرضیه ها از روی نتایج رگرسیون اقدام می شود. در ادامه دو فرضیه مورد نظر این پژوهش مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته اند.

تجزیه و تحلیل فرضیه اول

این فرضیه که به بررسی تاثیر نوسانات سود بر تاخیر در ارائه گزارشات مالی می پردازد برای بررسی آن از مدل زیر استفاده گردیده است:

$$Fin_{i,t} = \alpha + \beta_1 AF_{i,t} + \sum Control_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$$

با توجه به آنکه نوع داده ها به صورت ترکیبی است، نیاز است تا پیش از انجام رگرسیون، شیوه انجام آن تعیین شود. برای این کار نیاز به اجرای دو آزمون لیمر و هاسمن است.

جدول (۴-۲): نتیجه آزمون لیمر

سطح معناداری	آماره آزمون
۰/۰۰۰	۳/۱۱

با توجه به نتیجه این آزمون داده ها از نوع تلفیقی هستند و نیاز به انجام آزمون هاسمن می باشد.

جدول (۴-۳): نتیجه آزمون هاسمن

سطح معناداری	آماره آزمون
۰/۰۰۲۶	۲۱/۹۵

با توجه به رد فرض صفر نتیجه گرفته می‌شود که داده‌ها از نوع تلفیقی اثرات ثابت هستند. بدین ترتیب، در مرحله بعد می توان با اطمینان خاطر از حصول شرایط لازم و ضروری، نسبت به تفسیر روابط و بررسی فرضیه ها اقدام نمود. این نتایج در جدول ۴-۴، گزارش شده است.

۰۱۲۲۰-۵۹۴۰۴

نخستین کنفرانس ملی

مجلس ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۷/۲۰
MCII-conf.ir

جدول (۴-۴): نتیجه رگرسیون مدل اول پژوهش

متغیر وابسته: تامین مالی

متغیر	ضریب	آماره آزمون	سطح معناداری
عدد ثابت	-۰/۰۶	-۱/۱۲	۰/۳۵۰۳
حق الزحمه خدمات حسابرسی	۰/۳۰	۲/۸۳	۰/۰۰۸۷
اندازه شرکت	۰/۰۲	۱/۰۲	۰/۳۸۸۹
اهرم مالی	-۰/۳۷	-۳/۰۵	۰/۰۰۲۱
نرخ رشد فروش	۰/۱۱	۱/۷۸	۰/۰۴۴۱
ضریب تعیین تعدیل شده		۰/۴۸	

با توجه به نتایج به دست آمده می توان دید که حق الزحمه خدمات حسابرسی تاثیر مثبت و معناداری بر متغیر وابسته یعنی تامین مالی دارد. این نتیجه را از سطح معناداری ۰/۰۰۸۷ که پایین تر از ۰/۰۵ است و همچنین ضریب ۰/۳۰ می توان نتیجه گیری نمود. بنابراین با استفاده از این نتیجه، فرضیه اول تحقیق تایید می شود.

علاوه بر این از میان سه متغیر کنترلی، اهرم مالی تاثیر منفی و معنادار و نرخ رشد فروش، تاثیر مثبت و معناداری بر تامین مالی دارد. ضریب تعیین تعدیل شده ۰/۴۸ نیز نشان می دهد که متغیرهای مستقل و کنترلی توانسته اند به خوبی رفتار متغیر وابسته را تبیین نمایند.

تجزیه و تحلیل فرضیه دوم:

فرضیه دوم نیز به بررسی تاثیر نوسات سود بر حق الزحمه حسابرسی می پردازد. برای بررسی این فرضیه از مدل زیر استفاده شد.

$$Fin_{i,t} = \alpha + \beta_1 NAF_{i,t} + \sum Control_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$$

در این مورد نیز با توجه به آنکه نوع داده ها به صورت ترکیبی است، نیاز است تا پیش از انجام رگرسیون، شیوه انجام آن تعیین شود. برای این کار نیاز به اجرای دو آزمون لیمر و هاسمن است.

جدول (۴-۵): نتیجه آزمون لیمر

سطح معناداری	آماره آزمون
--------------	-------------

۰۱۲۲۰-۵۹۴۰۴

نخستین کنفرانس ملی

کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

چالش ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۷/۲۰
MCII-conf.ir

۰/۰۰۰۱

۳/۱۹

با توجه به نتیجه این آزمون داده ها از نوع تلفیقی هستند و نیاز به انجام آزمون هاسمن می باشد.

جدول (۴-۶): نتیجه آزمون هاسمن

سطح معناداری	آماره آزمون
۰/۰۰۳۵	۱۰/۲۶

با توجه به رد فرض صفر نتیجه گرفته می شود که داده ها از نوع تلفیقی اثرات ثابت هستند. بدین ترتیب، در مرحله بعد می توان با اطمینان خاطر از حصول شرایط لازم و ضروری، نسبت به تفسیر روابط و بررسی فرضیه ها اقدام نمود. این نتایج در جدول ۴-۷، گزارش شده است.

جدول (۴-۷): نتیجه رگرسیون مدل دوم پژوهش

متغیر وابسته: تامین مالی

متغیر	ضریب	آماره آزمون	سطح معناداری
عدد ثابت	-۰/۰۹	-۱/۵۳	۰/۰۴۸۹
حق الزحمه خدمات حسابرسی	۰/۰۵	۱/۰۵	۰/۳۲۰۹
اندازه شرکت	۰/۰۳	۱/۱۱	۰/۲۹۱۲
اهرم مالی	-۰/۳۲	-۲/۸۸	۰/۰۰۳۶
نرخ رشد فروش	۰/۱۲	۱/۸۴	۰/۰۳۵۶
ضریب تعیین تعدیل شده		۰/۵۶	

با توجه به نتایج به دست آمده می توان دید که حق الزحمه خدمات غیرحسابرسی فاقد تاثیر معنادار بر متغیر وابسته یعنی تامین مالی است. این نتیجه را از سطح معناداری ۰/۳۲۰۹ که بالاتر از ۰/۰۵ است و همچنین ضریب ۰/۰۵ می توان نتیجه گیری نمود. بنابراین با استفاده از این نتیجه، فرضیه دوم تحقیق رد می شود.

علاوه بر این از میان سه متغیر کنترلی همچنان، اهرم مالی تاثیر منفی و معنادار و نرخ رشد فروش، تاثیر مثبت و معناداری بر تامین مالی دارد.

۰۱۲۲۰-۵۹۴۰۴

نخستین کنفرانس ملی

کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

چالش‌ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۷/۲۰

MCIH-conf.ir

ضریب تعیین تعدیل شده ۰/۵۶ نیز نشان می‌دهد که متغیرهای مستقل و کنترلی توانسته‌اند به خوبی رفتار متغیر وابسته را تبیین نمایند.

۷- خلاصه نتایج فرضیه‌های تحقیق:

در فرضیه اول پژوهشگر بدنبال این مسئله است که آیا حق الزحمه خدمات حسابداری بر تامین مالی تاثیر معناداری خواهد داشت یا خیر؟ برای بررسی فرضیه فوق از آزمون رگرسیون چند متغیره استفاده شده که مقدار احتمال برای متغیر حق الزحمه خدمات حسابداری کوچکتر از ۰/۰۵ می‌باشد لذا رابطه بین این متغیر با متغیر وابسته معنی دار است. با توجه به این آزمون، فرض H_0 آماری رد شده و الزاما فرضیه مقابل آن که هم راستا با فرضیه محقق است، تأیید می‌گردد، بنابراین افزایش حق الزحمه خدمات حسابداری منجر به افزایش امکان تامین مالی کم هزینه می‌شود. آنچنان که ادبیات موضوع نشان میدهد کیفیت پایین حسابداری موجب کاهش اعتماد استفاده کنندگان صورت های مالی می‌شود و این امر نه تنها موجب کاهش اعتبار فرآیند حسابداری در ابعاد کلان خواهد شد بلکه مانع از تخصیص بهینه سرمایه در اوراق بهادار و افزایش هزینه تامین مالی نیز می‌شود. (رجبی، ۱۳۸۳). با این اوصاف می‌توان اینگونه نتیجه گرفت که خدمات حسابداری با کیفیت بالاتر می‌تواند با جلب اعتماد سرمایه گذاران و سهامداران، امکان تامین هزینه ارزانتر را برای شرکت فراهم آورد. بنابراین، می‌توان اینگونه برداشت کرد که شرکتها برای وصول به تامین مالی ارزانتر، نیازمند خدمات حسابداری با کیفیت بالاتر هستند و بر همین اساس ناگزیر خواهند بود که حق الزحمه بالاتری برای خدمات حسابداری به حسابسان مستقل پرداخت کرده و هزینه بالاتری در این زمینه صرف کنند. این موضوع خلاصه این تعبیر است که حق الزحمه حسابداری در برنامه ریزی و اجرای مناسب و با کیفیت کار حسابداری مالی موثر است.

نتایج این بخش از پژوهش با یافته های آراشدی و همکاران (۲۰۲۱) که اعتقاد دارند تامین کنندگان مالی، هزینه های حسابداری را به عنوان نشانه هایی از حسابداری های با کیفیت بالا می بینند که اعتبار صورت های مالی را افزایش می دهند و به نوبه خود تاثیر مثبتی بر دسترسی شرکت ها به تامین مالی می گذارند.

در فرضیه دوم پژوهشگر بدنبال این مسئله است که آیا حق الزحمه خدمات غیر حسابداری بر تامین مالی تاثیر معناداری خواهد داشت یا خیر؟ برای بررسی فرضیه فوق نیز از آزمون رگرسیون چند متغیره استفاده شده که مقدار احتمال برای متغیر حق الزحمه خدمات غیر حسابداری بزرگتر از ۰/۰۵ می‌باشد لذا رابطه بین این متغیر با متغیر وابسته معنی دار نیست. با توجه به این آزمون، فرض H_1 آماری رد شده و الزاما فرضیه مقابل آن که مخالف با فرضیه محقق است، تأیید می‌گردد، بنابراین افزایش حق الزحمه خدمات غیر حسابداری بر امکان تامین مالی کم هزینه ندارد.

برخلاف مورد قبل نتایج تحلیل آماری این بخش نشان میدهد که با حق الزحمه خدمات غیر حسابداری تاثیر معناداری بر تامین مالی ندارد. آنچه در تفسیر این یافته می‌توان گفت به عبارتی در راستای همان مفهوم فرضیه قبل است. در واقع این نتیجه گویای آن است که هر چقدر سرمایه گذاران هزینه پرداختی بابت خدمات حسابداری را عاملی برای بهبود کیفیت گزارشگری و شفافیت اطلاعات م بدانند و تبعاً از آن بهره مند می‌شوند، اعتقادی به کارکردی مشابه برای خدمات غیر حسابداری قائل نیستند. این مسئله می‌تواند به دلایل مختلفی باشد. منجمه آنکه هزینه خدمات غیر حسابداری اساساً رقم قابل توجهی نیست که بر سیاست های کلی شفافیت شرکتها تاثیر بگذارد. از سویی عمدتاً هزینه های پرداختی بابت خدمات حسابداری دیدگاهی منفی نزد سرمایه گذاران ایجاد می‌کند و به نوعی هزینه همسویی مدیران شرکت با حسابسان تلقی می‌شود. از این رو نمی‌توان آن را عاملی در جهت بهبود تامین مالی کم هزینه تلقی کرد.

در مقام مقایسه اگرچه که مطالعات بسیار کمی در این زمینه وجود دارند اما نتیجه این تحقیق را می‌توان مغایر با نتایج تحقیق آراشدی و همکاران (۲۰۲۱) دانست. چراکه این محققان، هزینه خدمات غیر حسابداری را نیز همپا و هم ارزش با خدمات حسابداری شاخصی موثر در تامین مالی کم هزینه می‌دانند. اگرچه به لحاظ تایید همسویی مدیران با حسابسان به واسطه پرداخت حق الزحمه های خدمات غیر حسابداری، به نوعی نتایج به دست آمده همسو با یافته مطالعات باندری و همکاران (۲۰۲۰) و سلطانیان (۱۳۹۳) تلقی می‌شود.

۰۱۲۲۰-۵۹۴۰۴

نخستین کنفرانس ملی

کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

چالش‌ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۷/۲۰
MCII-conf.ir

منابع فارسی:

- آذر، عادل و منصور مومنی (۱۳۸۳)، آمار و کاربرد آن در مدیریت، جلد دوم، تحلیل آماری، انتشارات سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهی (سمت)، تهران
- احمدپور، احمد؛ توکل نیا، اسماعیل، معصومی، تکتم (۱۳۹۴)، بررسی اثر تعدیلی تخصص حسابرس در صنعت بر ارتباط بین راهبری هیئت مدیره و مدیریت سود مبتنی بر اقلام تعهدی: شواهد تجربی از شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، فصلنامه علمی پژوهشی دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت، سال چهارم، شماره ۵، صص ۹۳ - ۱۰۵
- اعطایی زاده، رضا؛ فرزاد نعمتی و زهرا دانشور عالی، ۱۳۹۳، نقش کمیته حسابرسی در کیفیت گزارشگری مالی، کنفرانس بین المللی مدیریت در قرن ۲۱، تهران، موسسه مدیران ایده پرداز پایتخت، https://www.civilica.com/Paper-ICMNG01-ICMNG01_005.html
- بذرافشان، آمنه، حجازی، رضوان، رحمانی، علی، باستانی، سوسن (۱۳۹۴) "فرا تحلیل (متا آنالیز) استقلال کمیته حسابرسی و کیفیت گزارشگری مالی" فصلنامه علمی پژوهشی حسابداری مدیریت، سال هشتم، شماره بیست و پنجم.
- پورحیدری، احمد و همتی، داوود (۱۳۸۳)، «اثر قراردادهای بدهی، هزینه های سیاسی، طرح های پاداش و مالکیت بر مدیریت سود»، فصل نامه بررسی حسابداری و حسابرسی دانشکده مدیریت دانشگاه تهران، سال یازدهم، شماره ۳۶، صص ۴۶-۴۷.
- تهرانی، رضا و حصارزاده، رامین (۱۳۸۸)، «تأثیر جریان های نقدی آزاد و محدودیت در تامین مالی بر بیش سرمایه گذاری و کم سرمایه گذاری»، فصلنامه تحقیقات حسابداری، سال اول، شماره سوم، صص ۶۷-۵۰.
- ثقفی، علی و پوریا نسب، آرمین (۱۳۸۹)، «نظریه مدیریت سود»، فصل نامه تحقیقات حسابداری، سال دوم، شماره ششم، صص ۶۰.
- ثقفی، علی و غلامرضا کردستانی (۱۳۸۳)، «بررسی و تبیین رابطه بین کیفیت سود و واکنش بازار به تغییرات سود نقدی»، فصلنامه بررسیهای حسابداری و حسابرسی، ش ۳۷، صص ۱۰۱-۱۱۲
- جامعی، رضا، رستمیان، آزاده (۱۳۹۵). تأثیر تخصص مالی اعضای کمیته حسابرسی بر ویژگی های سود پیش بینی شده. پژوهش های حسابداری مالی و حسابرسی، سال ۸، شماره ۲۹، صص ۱-۱۷.
- حساس یگانه، یحیی؛ صدیقی، روح الله و حسن زاده، فاطمه (۱۳۹۷). رابطه بین کیفیت حسابرسی مستقل و کمیته حسابرسی با مدیریت سود و مدیریت جریانات نقدی، دانش حسابداری و حسابرسی، شماره ۲۲، صص ۲۴-۱۳
- خدادادی، ولی؛ ویسی، سجاد و نیک کار، جواد (۱۳۹۴)، بررسی تأثیر تغییرات اظهار نظر حسابرس بر به موقع بودن افشا در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، تحقیقات حسابداری و حسابرسی، شماره ۳۰، صص ۷۰-۸۷
- خواجهی، شکرالله، میمند، مهدی (۱۳۹۴)، رابطه بین کیفیت حسابرسی و مدیریت سود با هدف دستیابی به آستانه های سود، مجله دانش حسابداری، سال ششم، شماره ۲، صص ۵۶ - ۲۹
- دلاور، علی، (۱۳۸۰)، مبانی نظری و علمی و پژوهشی در علوم انسانی و اجتماعی، تهران، انتشارات رشد
- دموری، داریوش و دیگران (۱۳۹۰)، «بررسی رابطه بین هموارسازی سود، کیفیت سود و ارزش شرکت در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران»، پژوهش های حسابداری مالی، سال سوم، شماره اول، صص ۸۷-۹۹
- ذاکری، مصطفی (۱۳۹۴)، بررسی تأثیر مسئولیت اجتماعی بر مدیریت سود در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد، موسسه آموزش عالی سمگان آمل

- رضازاده، جواد؛ عبدی، مصطفی و کاظمی، مهدی (۱۳۹۶)، ویژگی‌های کمیته حسابرسی و تجدید ارائه صورت‌های مالی، پژوهش‌های حسابداری مالی، دوره ۹، شماره ۳، صص ۱۶-۱
- رویایی، رمضانعلی، ابراهیمی، محمد (۱۳۹۴) " بررسی تأثیر ویژگی‌های کمیته‌ی حسابرسی بر سطح افشای داوطلبانه اخلاق" فصلنامه علمی پژوهشی حسابداری مالی، سال هفتم، شماره ۲۵، صص ۷۱-۸۸.
- زارعی، علیرضا (۱۳۹۵)، اثر ویژگی‌های حسابرسی بر کیفیت گزارشگری مالی، مجله بررسی‌های حسابداری، دوره ۲، شماره ۱۲، صص ۴۳-۶۴ مومن‌زاده، محمد مهدی (۱۳۹۲)، سرمایه‌های فکری و کمیته حسابرسی. ماهنامه بورس، شماره ۱۰۹، صص ۴۳-۵۳
- شباهنگ، رضا (۱۳۸۷)، «تئوری حسابداری»، مرکز تحقیقات تخصصی حسابداری و حسابرسی سازمان حسابرسی.
- فخاری، حسنین؛ محمدی، جواد و حسن نتاج کردی، محسن (۱۳۹۴)، بررسی اثر ویژگی‌های کمیته حسابرسی بر مدیریت سود از طریق اقلام واقعی، مطالعات تجربی حسابداری مالی، شماره ۴۶، صص ۱۴۶-۱۲۳
- کردستانی، غلامرضا (۱۳۸۳)، بررسی و تبیین رابطه بین کیفیت سود و واکنش بازار به تغییرات سود، پایان‌نامه دکتری دانشگاه تهران
- کمالی، احمد (۱۳۸۷)، «تأثیر افزایش اهرم مالی، میزان جریان نقدی آزاد و رشد شرکت بر مدیریت سود شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران»، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه اصفهان.

منابع لاتین

..... Agrawal, A., Jayaraman, N., 1994. "The dividend policies of all-equity firms: a direct test of the free cash flow theory". *Managerial and Decision Economics* 15, 139-148.

bernaty, J.L., Herrmann, D., Kang, T., Krishnan, G.V., 2013. Audit committee financial expertise and properties of analyst earnings forecasts. *Adv. Acc.* 29 (1), 1-11. <http://dx.doi.org/10.1016/j.adiac.2012.12.001>.

ksu, M., Espahbodi, H., 2016. The impact of IFRS adoption and corporate governance principles on transparency and disclosure: the case of borsa istanbul. *Emerg. Mark. Finance Trade* 52 (4), 1013-1028.

- Alras.D.(2015)"Reviews features of internal and external audit , audit KmythY features of ownership concentration and earnings quality : Malaysia" *managerial auditing journal*, Vol. 21, No. 9, pp.892-904

ajra, U., Cadez, S., 2017. The impact of corporate governance quality on earnings management: evidence from European companies cross-Listed in the USA. *Aust. Acc. Rev*

ajra, U., Cadez, S., 2018. Audit committees and financial reporting quality, *Economic Systems*. <https://doi.org/10.1016/j.ecosys.2017.03.002>

- Bebchuk, Lucian Arye and Jesse M. Fried. (2003)."Executive compensation as an agency problem". *Journal of Economic Perspectives*, 17, 3 (Summer):71-93.

A

A

B

B

- Bebchuk, Lucian Arye. (2005a). "The case for increasing shareholder power". Harvard Law Review, 118, 3 (January): 833-914.
- Christensen, Peter and Jerald A. Feltham. (2002). "Economics of Information, Volume I: Information in Markets". New York, LLC: Springer-Verlag.
- Chung, R., Firth, M. and Jeong-Bon Kim. 2005. "Earnings management, surplus free cash flow, and external monitoring". Journal of Business Research, 58, 766- 776.
- Coase, Ronald H. (1937). "The nature of the firm". Economica, New Series, 4, 16. (November): 386-405.
- Coles, J.W., McWilliams, V.B. and Sen, N. 2001. "An Examination of the Relationship of Governance Mechanisms to Performance", Journal of Management, 27, 23 – 50.
- Core, John E., Wayne R. Guay, and David F. Larcker. (2003). "Executive equity compensation and incentives: A survey". Economic Policy Review, 9, 1 (April): 27-50.
- adez, S., Guiding, C., 2008. An exploratory investigation of an integrated contingency model of strategic management accounting. Acc. Organ. Soc. 33 (7–8), 836–863
- arcello, Joseph V., Hollingsworth, Carl W., Klein, April, Neal, Terry L., 2006. Audit Committee Financial Expertise, Competing Corporate Governance Mechanisms, and Earnings Management. Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=887512>
- rnigoj, M., Verbič, M., 2014. Financial constraints and corporate investments during the current financial and economic crisis: the credit crunch and investment decisions of Slovenian firms. Econ. Syst. 38 (4), 502–517.
- echow, P.M., Sloan, R.G., Sweeney, A.P., 1995. Detecting earnings management. Acc. Rev. 70 (2), 193–225. <http://dx.doi.org/10.2307/248303>.
- echow, P.M., Kothari, S.P., Watts, L.R., 1998. The relation between earnings and cash flows. J. Acc. Econ. 25 (2), 133–168
- eorge, F., Patel, J., Zeckhauser, R., 1999. Earnings management to exceed thresholds. J. Bus. 72 (1), 1–33.
- ezoort, F.T., Hermanson, D.R., Archambeault, D.S., Reed, S. a., 2002. Audit committee effectiveness: a synthesis of the empirical audit committee literature. J. Acc. Lit. 21, 38–75.
- haliwal, D., Naiker, V., Navissi, F., 2010. The association between accruals quality and the characteristics of accounting experts and mix of expertise on audit committees. Contemp. Acc. Res. 27 (3), 787–827.
- DeAngelo, Linda Elizabeth (1986). "Accounting numbers as market valuation substitutes: A study of management buyouts of public stockholders". The Accounting Review, 61, 3 (July): 400-420.

C

C

Č

D

D

D

D

D

The banner features a central title in Persian: "چالش‌ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه" (Challenges and Paths of New Managers in Accounting and Industry). Above the title, it says "نخستین کنفرانس ملی" (First National Conference) and "ISC" with the phone number "۰۱۲۲۰-۵۹۴۰۴". Logos for the Islamic Consultative Assembly and the Ministry of Economic Affairs and Finance are present. The date "زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۷/۲۰" (Date: 1402/07/20) and website "MCII-conf.ir" are at the bottom. An orange arrow points up on the left, and a green arrow points down on the right.

- Donaldson, T.L. and Preston, L.E. (1995). "The Stakeholder Theory of the Corporation: Concepts, Evidence, and Implications", *Academy of Management Review*, 20, 65-91.
- Dye, Ronald A. (1988). "Earnings management in an overlapping generations model". *Journal of Accounting Research*, 26, 2 (Autumn): 195-235.
- Hansen, James C. (2004). "Additional evidence on discretionary accrual levels of benchmark beaters". Working Paper, University of Illinois at Chicago. AAA2004 Annual Meeting Paper, Orlando, FL.
- Hart, Oliver. (1995a). "Corporate governance: Some theory and implications". *The Economic Journal*, 105, 430 (May): 678-689.
- Jensen, M., and Meckling, W. (1976). "Theory of the firm: Managerial behavior, agency costs, and ownership structure". *Journal of Financial Economics* 3(4): 305-60.
- Jones, Jennifer J. (1991). "Earnings management during import relief investigations". *Journal of Accounting Research*, 29, 2 (Autumn): 193-228.
- Jordan, Charles E., and Stanley J. Clark. (2004). "The case of goodwill impairment under SFAS No. 142". *Journal of applied business research*, No. 2.
- Mohd Sabrun, I, et al. 2015, "Analysis of Earnings Management Practices and Sustainability Reporting for Corporations that offer Islamic Products & Services", *Procedia Economics and Finance* 28, 176 – 182
- iko, N.U., Kamardin, H., 2015. Impact of audit committee and audit quality on preventing earnings management in the pre- and post- Nigerian corporate governance code 2011. *Procedia Soc. Behav. Sci.* 172, 651–657